

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Vrijdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

25 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIS, den 22sten Januarij.

De *Moniteur* behelst eene ordonnantie, waarbij de uitvoer van granen en meel voorloopig langs de geheele fransche kust van de Noordzee, verboden wordt. Deze ordonnantie wordt vooral gegaan door een rapport aan den koning van den minister van den landbouw en koophandel, *Martin*, du Nord, waarin gezegd wordt dat de oogst van het vorige jaar in Frankrijk voldoende geweest was en geen reden voor gebrek deed ontstaan; de verhooging van de te voeren zeer lage prijzen was ook niet zorgbarend. Sedert eenigen tijd echter was de uitvoer naar sommige naburige landen zeer vermeerderd, hetgeen voor eenige gedeelten van Frankrijk deed vreezen, dat er meer zou uitgevoerd worden dan het binnenlandsch gebruik missen kon, en om de gevolgen daarvan voor te komen raadde de minister het thans genomen besluit aan.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van heden, heeft de minister van finantien supplementaire credieten op de dienst van 1838 aangevraagd en daarna voorlezing gedaan van de motieven voor het budget van 1840. De kamer leende daaraan weinig aandacht. Al de ministers waren tegenwoordig. Het overige der zitting werd besteed met de discussie van het reglement der kamer.

Het *Journal des Débats* behelst heden het volgende:

De zamentrekking van hollandsche en belgische troepen op de grenzen van de beide landen, schijnt het fransch gouvernement te hebben doen besluiten, om de geschiktste maatregelen te nemen, ten einde de ongeligheden voor te komen, die uit zulk een staat van zaken konden geboren worden.

De bevelen zijn gegeven, om de troepen, die het ministerie reeds in het verleden voorjaar op de noordelijke grenzen versenigd had, in brigaden te formeren en te doen kantonneren, en die, de kavallerie en artillerie daarbij gerekend, een totaal van 35 à 36,000 man zullen uitmaken.

Omtrent het voornemen van het ministerie, of het vooreerst zal willen aanblijven, of zijne demissie geven, is nog niets stelligs bekend. Het *Journal des Débats* behelst heden een scherp betoog tegen de coalitie gericht, waarin het de groote mannen, die zich alleen bekwaam achten, om Frankrijk met kracht en beleid te regeren, uitnodigt om er vooruit te komen, wie zij bestemmen, om het kleine, ongenoegzame ministerie van 15 april op te volgen. Naar den toon van dit betoog, waarin het *Journal* met bitterheid het gedrag der coalitie nagaat, en onderzoek doet, naar de vereischten van het ministerie, dat het tegenwoordige vervangen zal, aan welke vereischten de coalitie zoo weinig voldeed, zou men wel moeten opmaken, dat de ministers tot de aftreding besloten zijn. Naar een der bijzondere berigten uit deze hoofdstad, zouden de ministers ook met der jaad dezen avond of morgen den koning zijne demissie gezamenlijk willen aanbieden. Van eene andere zijde wordt daarentegen verzekerd, dat de ministers besloten zijn, vooreerst niet te zwichten, en als grond voor dit gebelen, bijgebracht de aankondiging gisteren door de ministeriele bladen gedaan, dat er heden eene mededeeling van wege het gouvernement in de kamer zou geschieden, hetgeen gewoont is te doen, wanneer een minister een voorstel aankondigt, om aan de zaken te blijven; terwijl voorts van dienzelfden kant het er voor gehouden wordt, dat met de bijeenverzameling van troepen op de noordergrenzen niets anders bedoeld wordt, dan eenen zoogenamden ministerielen veldtocht, die moet strekken om de ministers in het bewind te bevestigen.

Hoe uiteenlopend de gevoelens ook zijn, omtrent het voornemen der ministers, is men het des te meer eens over de moeilijkheid, die de vorming eener nieuwe combinatie zou opleveren, en welke thans zeker, door de crisis der hollandsch-belgische zaken, nog moeilijker gemaakt wordt.

Heden verspreidde men een gerucht, dat de heer *Molé* gisteren het jongste protocol der Londensche conferentie, betrekkelijk de uitvoering van het Londensch traktaat, geteekend had; welk daarop naar Loudon was gezonden, waarna de heer *Molé* zijne de-

missie had aangeboden; de maarschalk *Soult* was daarop met de vorming van het nieuw kabinet belast geworden.

Men zegt dat de hertog van *Orléans* het opperbevel over de troepen aan de noordelijke grenzen zal bekomen.

In de kerk van St. Roch is heden een plegtige lijkdienst voor de prinses *Maria* gehouden, waarbij de koningin met hare beide dochters, alsmede de hertogen van *Nemours* en *Württemberg*, tegenwoordig waren. Bij de opening van het lijk der prinses is gebleken, dat de deelen die tot de voeding en verteerig strekken, ongeneeslijk waren aangedaan; de borst en de longen waren in een gezonden staat. — Het lijk der prinses is te *Lyon* aangekomen.

In berigten uit Madrid tot den 16den, wordt van een geleem comité, den vorigen dag in de beide kamers gehouden, gesproken, waarin de ministers de stukken hadden medegedeeld, betrekkelijk de gedane pogingen van het bestuur bij de leger-bevelhebbers, om het bloedig, sedert eenigen tijd ingevoerd, stelsel van weerwraak te doen ophouden; men had zich zelfs tot Frankrijk en Engeland gewend, om hunne bemiddeling in te roepen, dat die schandelijke moordtooneelen bij beide partijen niet meer voortgezet wierden.

De vrees, dat de karlisten, zooals het gerucht wilde, met het voorjaar, eene groote expeditie tegen de hoofdstad wilden ondernemen, had het bestuur bevelen doen geven aan eenige genie-officieren, om den omtrek op te nemen, ten einde de beste punten tot versterking aan te wijzen.

Men zeide, dat de minister van finantien een ontwerp wilde voordragen, dat de passieve schuld in betaling kon gegeven worden, ter voldoening van de achterstallen van den aankoopsprijs van nationale goederen.

Men sprak, stellig, te Madrid van onderhandelingen, die onder bemiddeling van Engeland zouden geschieden; om de koningin *Isabella* met een Oostenrijkschen aartshertog te doen huwen.

Ter beurze liepen heden allerlei geruchten. Men zeide, dat het ministerie zijne demissie in massa zoude geven; dat de *Moniteur* morgen eene ordonnantie van de prerogatie der kamer zou houden; dat de heeren *Soult* en *Thiers* met de nieuwe zamenstelling van het ministerie belast waren; dat een britsch oorlogsvaartuig in de Schelde was gekomen, om de uitvoering van het traktaat der 24 artikelen te verzekeren. De notering was heden (22 Januarij): 5 pCt. 110,45; 3 pCt. 78,70; Nap. r. 99,20; Sp. Ardoin 18 drie achtste; Portugal 22; Rom. L. 101.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten Januarij.

Naar men verneemt heeft het Z. M. dezer dagen behaagd, den heer *O. C. Holmberg de Beckfelt*, laatstelijk resident van de Ereanger-Regentschappen te Java, zich thans met verlof in het Vaderland bevindende, wiens vader in 1789, uit hoofde van aan deze landen bewezen goede diensten, op voordragt van Z. D. H. prins *Willem V.* en Hoogstdezelfs Gemalin, door koning *Gustaf III* tot den Zweedschen adel was verheven, in den Nederlandtschen adel in te lijven.

Zijne Majesteit heeft, bij besluit, maatregelen vastgesteld tot voorziening in den staat, waarin zich het militaire weduwen- en weezenfonds voor de officieren van de landmagt in Nederlandsch Oostindie bevindt. Tot dat einde zal ieder officier, hetzij dienende of reeds gepensionneerd, die zich voortaan in het huwelijk zal begeven, de contributie, tot dusver onder den naam van tiemarige bekend, in eens moeten betalen, en indien hij eene vrouw heeft, die jonger is dan hij, aan eene verhooging van die contributie onderworpen zijn. De bedoelde verhooging zal bedragen, wanneer de vrouw elf of minder jaren jonger is een per cent, twaalf tot vier per cent, dertien jaren negen procent en voorts zoo veel honderd als het getal jaren hetwelk de vrouw meer dan tien jaren jonger is, met dat zelfde getal vermenigvuldigd, zal bedragen. In geval dat beiden even oud zijn, of de vrouw ouder dan de officier is, geene verhooging wordt betaald. Overigens zal elk dienend of gepensionneerd officier, wiens vrouw voor hem mogt komen te overlijden, wanneer hij een nieuw huwelijk mogt aangaan, ook ten

behoefte van zijne tweede of derde vrouw op nieuw, en telkens in eens, de tienjarige contributie moeten betalen, benevens de verhooging hiervoren vermeld; moettende hij de tienjarige contributie, ten behoeve zijner vorige vrouw of vrouwen bijgedragen, geheel aanzuiveren, wanneer kinderen uit vroegere huwelijken aanwezig mogten zijn, welke in het genot zullen worden gesteld van de onderstandgelden, als vrucht der betalingen, door hinnen vader bij het aangaan van zijne huwelijken gedaan. De eenmaal betaalde contributien aan het militaire weduwen- en weezen-fonds zullen nimmer en in geen geval, hetzij geheel of gedeeltelijk, worden gerestitueerd, maar blijven het wettig eigendom van dat fonds, en wanneer een officier weduenaar wordt en uit zijn huwelijk kind of kinderen aanwezig zijn, zal hij, tot dat het jongste achtien jaren zal hebben bereikt, de tien- zoo, ook de vijftjarige contributie moeten aanzuiveren. Weduenaar wordende, zonder kinderen, of bij hun overlijden, zal hij niet gehouden zijn na het kwartaal, waarin het overlijden van zijne vrouw of dat van zijn laatste kind heeft plaats gehad, de tien- en vijftjarige contributie te blijven voldoen. In geen geval zullen, met opzigt tot het recht op en het genot van de onderstandgelden en gratificatiën, de kinderen uit meer dan een huwelijk verwekt te samen genomen worden, doch die uit ieder bed afzonderlijk in aanmerking komen, bij de beslissing der vraag, omtrent het bekomen van zoodanigen onderstand.

— Een onzer bladen deelt eene bijzondere correspondentie uit Parijs van den 10sten dezer mede, waarin verzekerd wordt dat de graaf *Sebastiani*, van wege de fransche regering den formelen last had gekregen, om met alle kracht te Londen het door het belgisch gouvernement aangeboden ontwerp van schikking te ondersteunen. Deze aanschrijving was de eenige reden, waarom de ondertekening der in de 24 artikelen gebragte wijzigingen, den 15den dezer, niet had plaats gehad, gelijk vroeger was overeengekomen. De plotselinge wijziging, welke de staatkunde van het fransch kabinet hierin heeft ondervonden, moest grootendeels worden toegeschreven aan de door den vorst *Leopold* bij zijnen schoonvader gedane ijverige pogingen, alsmede aan de zending van den graaf *F. de Merode* naar Parijs. Voorts zonden, volgens diezelfde correspondentie, Pruisen en Oostenrijk, tijdens de aanneming van het adres der belgische kamer van vertegenwoordigers, aan de andere mogendheden voordragen hebben gedaan, om de dwangmiddelen te beramen, die tegen België zouden worden aangewend, in geval dat land tegen de uitvoering van het traktaat hinderpalen in den weg stelde, welk voorstel door den heer *Sebastiani* uit al zijne krachten bestreden werd en alzoo niet doorging.

— Uit Gravenhage schrijft men van den 22 dezer: „Gisteren heeft in deze residentie de ter aarde bestelling plaats gehad van den graaf *A. de Fiquelmont*, majoor, geattacheerd aan den staf van *Z. K. H. prins Frederik* der Nederlanden, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, die laatleden vrijdag alhier overleden is.”

— Uit Luxemburg schrijft men van den 20sten, dat *Z. D. H.* de regerende hertog van *Hessen Homburg*, militaire gouverneur der bondsvesting, den vorigen dag aan zijne ziekte bezweken was. Het lijk des hertogs zou naar zijne staten worden gevoerd, om aldaar te worden begraven te worden.

— Volgens berigten van den 16den September jl. van de westkust van Sumatra, zou de luitenant-kolonel *G. G. Bakker* eenigen tijd te voren de dertien kotta's (of dorpen) geheel ten onder gebragt hebben. Nadat deze zich eerst aan het gouvernement hadden onderworpen, hadden zij het voornemen opgevat om de troepen te vermoorden. Hierin zijn zij echter door gemelden luitenant-kolonel in tijds voorgeweken. Zes dagen achtereen werden de onder zijne bevelen staande 500 man troepen door eene meer dan tiendubbele overmagt van 5 à 6000 padries, van des morgens vroeg tot des namiddags vijf ure, aangevallen, doch telkens onderging de vijand de nederlaag en toen hij de onzen niet meer opzocht, werd hij door de onzen aangevallen, die van de dertien kotta's zes in de asch legden, terwijl hun drie duizend stuks koeben en karbouwen, benevens al hetgeen de padries van waarde bezaten, in handen vielen. Hetwelk ten gevolg had dat de vijand zich nu weder onderworpen heeft en de schatting, bestaande in goud, aan het gouvernement betaalt.

— De *Devonport Telegraph* berigt, dat de Admiraliteit te Londen zou besloten hebben eene vloot van 10 linesschepen te wapenen, die zich steeds gereed zou moeten houden, om op het eerste bevel te kunnen uitzetten. Ook werd met grooten ijver de ligting van 2000 matrozen voortgezet, waartoe het vorige Parlement zijne toestemming gegeven had. — Tot nog toe wordt in de Londensche bladen van deze wapeningen geen gewag gemaakt.

Men was te Brussel eergisteren in de verwachting, dat er in de kamer van vertegenwoordigers interpellatiën over de staatkundige aangelegenheden, zouden gedaan worden, en zulks had een groot getal nieuwsgierigen naar de tribunes gelekt. In den aanvang der zitting bekwam de minister van financien de tribune, om een ontwerp

aan te bieden, waarbij het gouvernement autorisatie wordt verleend voor de ontvangst bij anticipatie van de grondbelasting der zes eerste maanden van het tegenwoordig jaar, om de uitgaven van het oorlogdepartement te dekken, voor de maatregelen die de vijandelijke houding van het hollandsche leger hadden noodzakelijk gemaakt. De aanbieding van dit ontwerp en de afwezigheid van den minister van oorlog deden besluiten, om de voorgaandene interpellatiën tot de volgende zitting uit te stellen, wanneer reeds over het aangeboden ontwerp zou beraadslaagd worden. Het gezegd voorstel is in handen eener bijzondere commissie gesteld.

De kamer van vertegenwoordigers heeft met 48 tegen 33 stemmen de aanvraag van naturalisatie des generails *Mellinet* goedgekeurd.

Bij de aanbieding van het voormeld ontwerp liet de minister *d'Huart* zich als volgt uit:

» Mijne heeren, de dreigende houding, die het hollandsche leger aangenomen heeft, door de troepen nabij onze grenzen te concentreren en te versterken, heeft het gouvernement in de noodzakelijkheid gebragt, om een zeker getal verlofgangers onder de wapenen te roepen, en een heel onze militaire magt te doen kantonneren en kamperen.

» Uit dien staat van zaken, waaraan men den duur niet kan voorzien, vloeit voort, dat, in tegenstelling met vorige jaren, de uitgaven van het departement van oorlog, noodzakelijkerwijs, gedurende de wintermaanden veel aanzienlijker zullen wezen, dan zij het gedurende den zomer waren.

» Gij weet, mijne heeren, dat de inning der directe belastingen niet voor een zeker tijd na het begin van het jaar gewoonlijk kan plaats hebben, zoodat de perceptie in de drie eerste maanden van de dienst altijd zeer weinig oplevert.

» Deze overwegingen, mijne heeren, welke versterkt worden door de regelen van strenge voorzigtigheid, die het gouvernement in de tegenwoordige omstandigheden moeten bestieren, hebben hetzelfde doen besluiten, om u te vragen, dat de grondbelasting van de zes eerste maanden van dit jaar invorderbaar wordt verklaard, terstond na de afkondiging van de wet, waarvan ik u het ontwerp aanbied.

» De eenvoudige vooruitbetaling, die hiermede van de contributabelen gevorderd wordt, kan hen niet ernstig hinderen, daar wij aan het geschiktste oogenblik gekomen zijn voor den verkoop der granen, en de schalkist alzoo, aan den anderen kant, zal in staat gesteld worden, om in de gewone en buitengewone uitgaven te voorzien, welke het belang en de zekerheid van het land gebieden.”

— De echtgenoot van vorst *Leopold*, Prinses *Louise*, werd heden van Parijs te Brussel terug verwacht.

— Van het vertrek van vorst *Leopold* naar het kamp van Beverloot is nog niets naders gebleken; ook de guides hebben Brussel nog niet verlaten; twee eskadrons zouden vorst *Leopold* tot geleide strekken.

— Volgens de Brusselsche bladen waren eergisteren meer dan 2000 opgeroepen verlofgangers te Brussel aangekomen, om zich naar hunne verschillende korpsen te begeven. Even druk is het in verhouding in de andere plaatsen.

— Heden zouden de heeren *Metz* en *d'Ansembourg* te Brussel op een feestmaal van 60 couverts onthaald worden.

— Het 2de regiment kurassiers, dat van Brugge naar Gent was gekomen, heeft last gekregen, om naar Mechelen te trekken.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (23 Januarij) genoteerd: Belg. 97; 3 pCt. 66½; Sp. Ard. 16½; Nap. r. 93¾; Rom. L. 100½; Cert. te Antw. 99¾; Braz. 77¼. — Wissel op Amst. en Rott. 1 pCt. v.

Ter AMSTERDAMSCHEN BEURS van gisteren (23 Januarij) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 vijf zestiende, drie achtste; dito 5 pCt. 101 vijf zestiende, drie achtste; Kansbill. 25¾; dertien zestiende; Amort.-Syndik. 94¾; Handelw. 175¼, ¼, ½; O. Indië 5 pCt. 99⅞; Ardoin 16½, elf zestiende; oude Russen 105; Roehela 72 een zestiende; Braz. 78; Columb. 20 een zestiende; Peru ¾.

VERKOOPING VAN VAST GOED.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te Breda, zal, ten verzoeken van zijne principalen, op Zaterdag den 26. Januarij 1839, des avonds ten zeven ure, ten Koffijhuize van de Gezusters *PISTORIUS*, aan de Haven aldaar, overgaan tot de voorloopige toeschatting van: 1ste Koop. Eene HUIZINGE, TUINTJE en ERVE, staande en gelegen binnen Breda, op de westzijde van de Halstraat, gekwoteerd Wijk A, N°. 452, bij het kadaster bekend Sectie B, N°. 886, groot 1 Roede, 59 Ellen.

2de — Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen als voor gekwoteerd A, N°. 553, kadastraal bekend sectie B, N°. 887, groot 70 Ellen.

NB. Bij de finale toewijzing, zullen voorschreeven Koopen ook gecombineerd ter verkoop worden aangeboden.